

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН**

Лариса Шевчук

**МИТНЕ ПРАВО
ПРАКТИКУМ**

Для здобувачів вищої освіти
за спеціальністю 081 Право

Луцьк
Вежа-Друк
2022

УДК 342.951:339.543

ББК 67.401 я 73

Ш 37

*Рекомендовано до друку та використання у навчальному процесі
науково-методичною радою*

*Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 2 від 19 жовтня 2022 року)*

Рецензенти:

Горть А. М. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Слабик Ю. О. – голова правління ГО «Центр АСНДІ».

Шевчук Л. М.

Ш 37 Митне право: практикум. Для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 Право). / Лариса Шевчук. – Луцьк : Вежа-Друк, 2022. – 56 с.

Практикум укладено з метою забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти при вивченні митного права як вибіркового освітнього компонента підготовки бакалавра. Навчально-методичне видання розраховане на здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 Право.

УДК 342.951:339.543

ББК 67.401 я 73

© Шевчук Л. М., 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
I. ТЕМИ І ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
II. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ.....	16
III. ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК.....	19
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	37
ДОДАТКИ.....	41

ВСТУП

Митне право належить до вибіркових освітніх компонентів підготовки бакалавра. Предметом вивчення освітнього компонента «Митне право» є питання правового регулювання, теорії та практики здійснення митної справи як системи дій і заходів, спрямованих на реалізацію державної митної політики.

Вивчення освітнього компонента «Митне право» базується на освітніх компонентах «Адміністративне право», «Цивільне право України», «Господарське право України», «Фінансове право України» та інших освітніх компонентах підготовки бакалавра. Знання, уміння та навички, що здобуваються в процесі вивчення освітнього компонента «Митне право», необхідні для вивчення інших освітніх компонентів підготовки бакалавра й магістра.

Метою викладання освітнього компонента «Митне право» є формування у здобувачів освіти знань основних термінів і положень у сфері митної справи та державної митної політики, розвиток вміння їх аналізувати і тлумачити, а також сприяння набуттю здобувачами освіти навиків застосовування отриманих теоретичних знань на практиці.

Основними завданнями освітнього компонента є формування комплексу теоретичних знань щодо митної справи та державної митної політики; формування вміння здобувачів освіти здійснювати аналіз національних та міжнародно-правових актів з митних питань; сприяння набуттю здобувачами освіти умінь застосування теоретичних знань на практиці.

Основними складовими освітнього компонента «Митне право» є такі: порядок і умови переміщення товарів, транспортних засобів і особистих речей через митний кордон України; порядок перетину митного кордону громадянами; митний контроль та митне оформлення; правовий статус митних органів; митні режими та умови їх застосування; заборони та обмеження щодо ввезення в Україну, вивезення з України та переміщення через територію України транзитом окремих видів товарів; застосування механізмів тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; справляння митних платежів (мита, акцизного податку, податку на додану вартість), митні пільги; ведення митної статистики; обмін митною інформацією; ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності; запобігання та протидія контрабанді; юридична відповідальність за порушення митних правил, попередження порушень, провадження у справах про порушення митних правил.

I. ТЕМИ І ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Загальна характеристика митного права України

1. Історія розвитку митної справи та створення митних органів в Україні: основні етапи та їх загальна характеристика.

2. Поняття та предмет митного права.
3. Методи митного права.
4. Принципи галузі права.
5. Система митного права та його місце в системі права України.
6. Джерела галузі права.

1. Підготуйте реферат або доповідь на одну із наведених нижче тем.

Теми рефератів (доповідей):

1. Становлення і розвиток митної справи України на сучасному етапі.
2. Принципи митної політики України.
3. Митне право України як самостійна галузь в системі національного права.

2. Заповніть таблицю:

№ з/п	Назва історичного етапу (періоду) розвитку митної справи та створення митних органів в Україні	Загальна характеристика історичного етапу (періоду)
1.		
2.		
... n		

3. Зобразіть систему джерел митного права України в порядку спадання (за юридичною силою нормативно-правових актів).

Тема 2. Правовий статус митних органів в Україні. Інформаційні технології та інформаційні ресурси у митній справі

1. Митні органи України як суб'єкти митного права, їх структура та організація діяльності.

2. Призначення, основні завдання і функції митних органів.
3. Правовий статус центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику в Україні.
4. Правовий статус митниць і митних постів.

5. Правове регулювання проходження служби в митних органах.
6. Форми та методи діяльності митних органів.
7. Інформаційні технології та інформаційні ресурси у митній справі.

1. Підготуйте реферат або доповідь на одну із наведених нижче тем.

Теми рефератів (доповідей):

1. Напрями і перспективи удосконалення форм та методів діяльності митних органів в Україні.
2. Правове регулювання функціонування системи митних органів України (1991-2022 рр.).

2. З посиланням на конкретні норми чинного законодавства проаналізуйте основні завдання Державної митної служби України та вкажіть її повноваження (не менше трьох), які здійснюються відповідно до кожного із покладених на ДМС України завдань.

Тема 3. Країна походження товару: порядок визначення і підтвердження

1. Мета і загальні положення визначення країни походження товару.
2. Характерні риси та критерії повністю вироблених і достатньо перероблених товарів.
3. Порядок підтвердження країни походження товару.
4. Видача сертифікатів про походження товару з України та їх верифікація (перевірка достовірності).

1. Підготуйте реферат або доповідь на одну із наведених нижче тем.

Теми рефератів (доповідей):

1. Проблемні питання визначення країни походження товару в національному митному законодавстві: теоретико-правові аспекти.
2. Правове регулювання верифікації (перевірки достовірності) сертифікатів і декларацій про походження товару з України.

2. Член наукової експедиції, український полярник громадянин А, повертаючись з антарктичної станції «Академік Вернадський», за його словами, у власному багажі переміщував з собою для проведення подальших наукових досліджень відібрані в Антарктиді проби біопсії горбатих китів.

З посиланням на норми чинного законодавства дайте відповіді на такі питання:

- 1) з якою метою визначається країна походження товару;

- 2) чи правомірними є дії громадянина А щодо переміщення таких проб;
- 3) чи повинні в цьому випадку митні органи вимагати від громадянина А документи, які підтверджують країну походження товару, і якщо повинні – то які саме.

Тема 4. Митні режими

1. Правова природа, поняття і функції митного режиму.
2. Класифікація та види митних режимів.
3. Загальні положення щодо митних режимів.
4. Імпорт (випуск для вільного обігу) та реімпорт.
5. Експорт (остаточне вивезення) і реекспорт.
6. Тимчасове ввезення, тимчасове вивезення і транзит.
7. Інші митні режими: загальна характеристика.

1. Підготуйте реферат або доповідь на одну із наведених нижче тем.

Теми рефератів (доповідей):

1. Правове регулювання звільнення від оподаткування митними платежами при переміщенні товарів у різних митних режимах.
2. Особливості правового регулювання вибору та зміни митного режиму в Україні.
3. Строки перебування і зберігання товарів у різних митних режимах: поняття, види і перебіг.

2. На основі аналізу положень митного законодавства України й опрацювання відповідних наукових джерел дослідіть усі можливі митні режими та заповніть таблицю:

№ з/п	Назва митного режиму	Характеристика митного режиму
1.		
2.		
... n		

3. Приватне підприємство «Основа» (м. Миколаїв, Україна) в Одеському морському порту в митному режимі транзиту в Федеративну Республіку Німеччина оформило 25 тон брухту кольорового металу. Однак у визначений строк вантаж не був доставлений у митницю призначення.

Здійсніть правовий аналіз ситуації і з посиланням на норми чинного законодавства дайте відповіді на наступні питання:

- 1) Які наслідки можуть настати для приватного підприємства «Основа» у цьому випадку?

2) Якими повинні бути дії митного органу?

4. Утримувач митного складу (м. Львів, Україна) звернувся до митного органу з проханням розмістити у ньому тимчасово (на 3 місяці) 17 тон вантажу гуманітарної допомоги, ввезеної ним з Республіки Польща. Своє прохання утримувач митного складу мотивував відсутністю інших місць для зберігання вантажу й необхідністю його збереження, а також недовгою тривалістю майбутнього зберігання.

Проаналізуйте ситуацію і з посиланням на норми чинного законодавства дайте відповіді на наступні питання:

- 1) Чи правомірним є прохання утримувача митного складу?
- 2) Якими повинні бути дії митного органу в цьому випадку?

Тема 5. Митний контроль

1. Поняття, принципи та функції митного контролю.
2. Класифікація та види митного контролю.
3. Організація митного контролю.
4. Зони митного контролю.
5. Здійснення і форми митного контролю.
6. Правове регулювання системи управління ризиками.
7. Технічні засоби митного контролю.
8. Особливі процедури митного контролю.

1. Підготуйте реферат або доповідь на одну із наведених нижче тем.

Теми рефератів (доповідей):

1. Правове регулювання пост-митного контролю в Україні.
2. Порядок проведення особистого огляду як виняткової форми митного контролю: особливості правового регулювання в Україні.
3. Підстави та порядок проведення переогляду товарів, транспортних засобів комерційного призначення, ручної поклажі та багажу.

2. Заповніть форму протоколу особистого огляду (Додаток 1).

3. Заповніть таблицю:

№ п/п	Група технічних засобів митного контролю	Найменування технічних засобів митного контролю
1.	Пошукові засоби митного контролю	
2.	Засоби ідентифікації, визначення якісних та кількісних характеристик	
3.	Засоби контролю аудіовізуальних матеріалів	

4. При перетині митного кордону України громадянин України А. заявляє митному інспектору, що він серед своїх речей переміщує десять упаковок пігулок, які необхідні для його лікування. Такі пігулки входять до переліку психотропних речовин, переміщення яких через митний кордон заборонено без спеціальних документів.

З посиланням на чинне законодавство України опишіть послідовність своїх дій як митного інспектора, що здійснює митний контроль.

Тема 6. Митне оформлення

1. Поняття, мета і загальні положення митного оформлення.
2. Здійснення та етапи митного оформлення.
3. Поняття та форми митного декларування.
4. Порядок здійснення митного декларування.
5. Поняття та види митних декларацій.
6. Порядок подання, зміни та відкликання митних декларацій, визнання їх недійсними.
7. Правовий статус декларантів і уповноважених ними осіб.
8. Правовий статус авторизованого економічного оператора (АЕО).

1. Підготуйте реферат або доповідь на одну із наведених нижче тем.

Теми рефератів (доповідей):

1. Правове регулювання місця, часу та строків митного оформлення в Україні.
2. Обов'язки митного органу при здійсненні митного оформлення: теоретико-правові аспекти.
3. Правовий статус декларанта в Україні.
4. Помилки у митній декларації та відповідальність за їх допущення.
5. Порядок зміни і відкликання митних декларацій.
6. Правове регулювання діяльності митних брокерів в Україні.

2. На основі аналізу положень митного законодавства України й опрацювання відповідних наукових джерел дослідіть загальний порядок митного оформлення та заповніть таблицю:

№ з/п	Назва етапу митного оформлення	Опис процедур, які проводяться у межах етапу
1.		
2.		
... n		

3. Українська компанія «К» намагалася вивезти до Республіки Польща вантаж. При проведенні огляду цього вантажу посадова особа митного органу відповідно до даних Митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності виявила ознаки того, що частина товарів мають ознаки таких, що порушують права інтелектуальної власності, є контрафактними. У зв'язку з цим митне оформлення товарів було призупинено.

Здійсніть правовий аналіз ситуації і з посиланням на норми чинного законодавства дайте відповіді на наступні питання:

1) Чи правомірними є дії митного органу в частині призупинення митного оформлення?

2) Як необхідно вирішити питання щодо такої категорії товарів?

4. Заповніть Митну декларацію для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності (Додаток 2).

5. Французька будівельна компанія «А» уклала зовнішньоекономічний договір (контракт) з українським виробником – підприємством «С» на поставку офісних меблів. За умовами укладеного договору підприємство «С» зобов'язалося протягом одного року (строк дії контракту) кожного кварталу постачати компанії «А» однакові партії товарів у межах загальних обсягів поставки відповідно до погодженої специфікації.

Чи може у цьому випадку підприємство «С» подати митному органу періодичну митну декларацію? Якщо так, то на яких умовах? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на чинне законодавство.

Тема 7. Митна вартість товарів та методи її визначення

1. Поняття і функції митної вартості.
2. Загальні положення щодо митної вартості.
3. Поняття та види методів визначення митної вартості.
4. Загальна характеристика методів визначення митної вартості.

1. Підготуйте реферат або доповідь на одну із наведених нижче тем.

Теми рефератів (доповідей):

1. Загальні засади правового регулювання митної вартості товарів в Україні.
2. Теоретичні та практичні аспекти адміністративно-правового регулювання митної вартості товарів.

3. Сутність, роль і значення митної вартості в системі захисту економічних інтересів держави.

2. На основі теоретико-правового аналізу інституту митної вартості та методів її визначення заповніть таблицю:

Методи визначення митної вартості товарів	
Назва методу	Загальна характеристика методу

3. В Україну із Франції імпортується товар – жіноче та чоловіче взуття. Вартість одиниці товару: чоловіче взуття – 100 Євро за пару; жіноче взуття – 150 Євро за пару. Всього імпортується 1 000 пар жіночого взуття і 1 000 пар чоловічого взуття. Співвідношення 1 Євро/1 гривня – 1/40.

Витрати на навантаження і розвантаження товару становлять 2 % вартості товару.

Витрати на страхування перевезення товару – 1,5 % вартості товару.

А. Визначте фактурну вартість всього товару.

Б. Визначте митну вартість всього товару.

Тема 8. Митні платежі

1. Загальна характеристика митно-тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

2. Поняття та класифікація митних платежів.

5. Поняття і види мита.

6. Тарифні пільги (тарифні преференції).

7. Порядок нарахування і справляння митних платежів.

1. Підготуйте реферат або доповідь на одну із наведених нижче тем.

Теми рефератів (доповідей):

1. Митний тариф як інструмент регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

2. Поняття і структура Митного тарифу України.

3. Поняття, сутність і значення нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

2. На основі теоретико-правового аналізу інституту мита й опрацювання відповідних літературних джерел заповніть таблицю:

МИТО	
Критерій класифікації мита	Види мита

3. Визначте суми мита, акцизного податку і податку на додану вартість, які повинен сплатити резидент України при ввезенні на митну територію України таких товарів:

- А. Пиросос (300 Євро).
- Б. Телевізор (500 Євро).
- В. Комп'ютер (1 000 Євро).
- Г. Пральна машина (800 Євро).

Тема 9. Переміщення та пропуск товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України

1. Загальна характеристика умов та порядку переміщення і пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.

- 2. Особливості переміщення товарів через митний кордон.
- 3. Тимчасове зберігання товарів під митним контролем.
- 4. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту.

- 1. Підготуйте реферат або доповідь на одну із наведених нижче тем.

Теми рефератів (доповідей):

- 1. Митні формальності на автомобільному транспорті.
- 2. Митні формальності на залізничному транспорті.
- 3. Митні формальності на морському і річковому транспорті.

2. Проаналізуйте положення чинного законодавства України щодо переміщення та пропуску товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон та заповніть таблицю:

Товари, які заборонено переміщувати через митний кордон України	Товари, стосовно яких існують обмеження щодо переміщення через митний кордон України

3. На основі митного законодавства України підготуйте термінологічний словник за темою (термін – його визначення). Словник повинен містити не менше 10 найменувань.

Тема 10. Пропуск та оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами

1. Загальні положення щодо пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами.

2. Умови і порядок пропуску та оподаткування товарів, що вивозяться (пересилаються) громадянами за межі митної території України.

3. Пропуск та оподаткування товарів, які ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України.

1. Підготуйте реферат або доповідь на одну із наведених нижче тем.

Теми рефератів (доповідей):

1. Особливості оподаткування товарів, які ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України.

2. Умови і порядок пересилання громадянами товарів через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.

3. Правове регулювання переміщення (пересилання) особистих речей громадянами через митний кордон України.

2. Проаналізуйте положення чинного законодавства України стосовно пропуску та оподаткування товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами і заповніть таблицю:

Товари, заборонені для переміщення через митний кордон України громадянами	Товари, стосовно яких встановлені обмеження щодо переміщення їх через митний кордон України громадянами

3. Розрахуйте суми митних платежів, які повинен сплатити громадянин України при ввезенні на митну територію України таких харчових продуктів для власного споживання:

№ з/п	Назва продукту	Кількість (кг)	Ціна за одиницю (грн)
1.	М'ясо птиці	2	100
2.	Шоколад	1	200
3.	Хліб	1	25
4.	Консерви рибні	10	40

Тема 11. Порухення митних правил та відповідальність за них

1. Поняття й ознаки відповідальності за порушення митних правил.
2. Види юридичної відповідальності за порушення митних правил.
3. Поняття, ознаки та склад порушень митних правил.
4. Поняття і види адміністративних стягнень за порушення митних правил.
5. Види порушень митних правил та відповідальність за їх вчинення.
6. Контрабанда. Запобігання та протидія контрабанді.

1. Підготуйте реферат або доповідь на одну із наведених нижче тем.

Теми рефератів (доповідей):

1. Адміністративна відповідальність за порушення митних правил: загальні положення.
2. Відповідальність за порушення порядку проходження митного контролю в зонах (коридорах) спрощеного митного контролю.
3. Компроміс у справі про порушення митних правил.

2. На адресу підприємства «А» надійшов вантаж (кухонні набори), який було взято на тимчасове зберігання та розміщено на складі утримувача складу. На двері складу митним інспектором було накладено митне забезпечення (пломба). Через три дні на складі, де був розміщений вантаж, в результаті несправності електромережі відбулося коротке замикання, що спричинило пожежу. Голова підприємства «А» дав розпорядження зірвати пломбу з дверей складу, перенести товар в інше приміщення та провести ремонт приміщення складу, пошкодженого в результаті пожежі.

Чи є у діях голови підприємства «А» склад порушення митних правил, передбаченого Митним кодексом України? Відповідь обґрунтуйте.

3. У митному режимі імпорту на територію України прибув вантаж, який відповідно до товаросупровідних документів і поданої власником товару ВМД був оформлений як апельсини. Після сплати усіх митних платежів митний

інспектор провів переогляд товару, в ході якого було з'ясовано, що вантаж становлять лимони.

Чи вбачаються у діях власника вантажу ознаки порушення митних правил? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на чинне законодавство України.

Тема 12. Провадження у справах про порушення митних правил

1. Поняття, завдання і загальний порядок провадження у справах про порушення митних правил.

2. Підстави для порушення справи про порушення митних правил. Протокол про порушення митних правил.

3. Особи, які беруть участь у провадженні у справах про порушення митних правил.

4. Процесуальні дії у справах про порушення митних правил.

5. Оскарження постанов у справах про порушення митних правил.

6. Виконання постанов митних органів про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил.

1. Підготуйте реферат або доповідь на одну із наведених нижче тем.

Теми рефератів (доповідей):

1. Докази у справі про порушення митних правил.

2. Правове регулювання порядку застосування адміністративного затримання.

3. Експертиза та висновок експерта в провадженні у справах про порушення митних правил.

2. Проаналізуйте правове регулювання провадження у справах про порушення митних правил в Україні та заповніть таблицю:

Назва етапу (стадії) провадження у справах про порушення митних правил	Загальна характеристика етапу (стадії) провадження у справах про порушення митних правил

3. Заповніть форму протоколу про порушення митних правил (Додаток 3).

II. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Основні історичні етапи становлення та розвитку митної справи в Україні: загальна характеристика.
2. Митна справа та державна митна політика України.
3. Поняття та предмет митного права України.
4. Методи митного права.
5. Принципи митного права.
6. Система митного права та його місце в системі права України.
7. Джерела митного права.
8. Митний кодекс України як основне джерело митного права: загальна характеристика.
9. Митні правовідносини: поняття, ознаки і види.
10. Митні органи України як суб'єкти митного права, їх структура та організація діяльності.
11. Призначення, основні завдання і функції митних органів.
12. Правовий статус центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику в Україні.
13. Правовий статус митниць і митних постів.
14. Проходження служби в митних органах.
15. Форми та методи діяльності митних органів.
16. Інформаційні технології та інформаційні ресурси у митній справі.
17. Правовий та соціальний захист працівників митних органів.
18. Застосування фізичної сили, спеціальних засобів та зброї посадовими особами митних органів.
19. Взаємовідносини митних органів з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами підприємницької діяльності.
20. Міжнародне співробітництво з питань митної справи.
21. Митна територія та митний кордон України.
22. Поняття митного контролю та його місце в системі державного контролю.
23. Принципи та функції митного контролю.
24. Класифікація та види митного контролю.
25. Організація митного контролю.
26. Зони митного контролю.
27. Форми митного контролю.
28. Здійснення митного контролю.
29. Правове регулювання системи управління ризиками.
30. Технічні засоби митного контролю.
31. Особливі процедури митного контролю.
32. Поняття і мета митного оформлення.
33. Загальні положення митного оформлення.

34. Здійснення та етапи митного оформлення.
35. Поняття та форми митного декларування.
36. Порядок здійснення митного декларування.
37. Поняття та види митних декларацій.
38. Порядок подання, зміни та відкликання митних декларацій, визнання їх недійсними.
39. Правовий статус декларантів і уповноважених ними осіб.
40. Правовий статус авторизованого економічного оператора (АЕО).
41. Митні формальності на морському і річковому транспорті.
42. Митні формальності на авіатранспорті.
43. Митні формальності на автомобільному транспорті.
44. Митні формальності на залізничному транспорті.
45. Митні формальності щодо припасів.
46. Митні формальності на трубопровідному транспорті та лініях електропередачі.
47. Мета і загальні положення визначення країни походження товару.
48. Характерні риси та критерії повністю вироблених і достатньо перероблених товарів.
49. Порядок підтвердження країни походження товару.
50. Видача сертифікатів про походження товару з України та їх верифікація (перевірка достовірності).
51. Правова природа, поняття і функції митного режиму.
52. Класифікація та види митних режимів.
53. Імпорт (випуск для вільного обігу).
54. Реімпорт.
55. Експорт (остаточне вивезення).
56. Реекспорт.
57. Тимчасове ввезення, тимчасове вивезення і транзит.
58. Митний склад.
59. Вільна митна зона.
60. Безмитна торгівля.
61. Переробка на митній території та переробка за межами митної території України.
62. Знищення або руйнування, відмова на користь держави.
63. Поняття і функції митної вартості.
64. Загальні положення щодо митної вартості.
65. Поняття та види методів визначення митної вартості.
66. Загальна характеристика методів визначення митної вартості.
67. Загальна характеристика митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
68. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
69. Поняття та класифікація митних платежів.
70. Поняття і види мита.

71. Ставки мита.
72. Тарифні пільги (тарифні преференції).
73. Порядок нарахування і справляння митних платежів.
74. Загальна характеристика умов та порядку переміщення і пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.
75. Особливості переміщення товарів через митний кордон України.
76. Тимчасове зберігання товарів під митним контролем.
77. Загальні положення щодо пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами.
78. Умови і порядок пропуску та оподаткування товарів, що вивозяться (пересилаються) громадянами за межі митної території України.
79. Пропуск та оподаткування товарів, які ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України.
80. Поняття й ознаки відповідальності за порушення митних правил.
81. Види юридичної відповідальності за порушення митних правил.
82. Поняття, ознаки та склад порушень митних правил.
83. Поняття і види адміністративних стягнень за порушення митних правил.
84. Види порушень митних правил та відповідальність за їх вчинення.
85. Контрабанда. Запобігання та протидія контрабанді.
86. Поняття, завдання і загальний порядок провадження у справах про порушення митних правил.
87. Підстави для порушення справи про порушення митних правил.
88. Протокол про порушення митних правил.
89. Особи, які беруть участь у провадженні у справах про порушення митних правил.
90. Процесуальні дії у справах про порушення митних правил.
91. Оскарження постанов у справах про порушення митних правил.
92. Виконання постанов митних органів про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил.
93. Митна статистика.

III. ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

Авторизований економічний оператор (АЕО) – підприємство, якому митними органами надано авторизацію АЕО згідно з МК України.

(п. 1 ч. 1 ст. 4 МК України)

Безмитна торгівля – це митний режим, відповідно до якого товари, не призначені для вільного обігу на митній території України, знаходяться та реалізуються для вивезення за межі митної території України під митним контролем у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України, відкритих для міжнародного сполучення, та на повітряних, водних або залізничних транспортних засобах комерційного призначення, що виконують міжнародні рейси, з умовним звільненням від оподаткування митними платежами, установленими на імпорт та експорт таких товарів, та без застосування до них заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а також без проведення заходів офіційного контролю.

(ст. 140 МК України)

Валютні цінності:

а) **валюта України** – грошові знаки у вигляді банкнотів, казначейських білетів, монет та в інших формах, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території України, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, але підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають в обігу;

б) **іноземна валюта** – іноземні грошові знаки у вигляді банкнотів, казначейських білетів, монет, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території відповідної іноземної держави, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, але підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають в обігу;

в) **платіжні документи та цінні папери** (акції, облігації, купони до них, векселі (тратти), боргові розписки, акредитиви, чеки, банківські накази, депозитні сертифікати, інші фінансові та банківські документи), виражені у валюті України, в іноземній валюті або банківських металах;

г) **банківські метали** – золото, срібло, платина, метали платинової групи, доведені (афіновані) до найвищих проб відповідно до світових стандартів, у зливках і порошках, що мають сертифікат якості, а також монети, вироблені з дорогоцінних металів.

(п. 1¹ ч. 1 ст. 4 МК України)

Вантаж експрес-перевізника – консолідовані за єдиним транспортним документом міжнародні експрес-відправлення чи міжнародні експрес-відправлення, що не увійшли до складу цих консолідованих міжнародних

експрес-відправлень за своїм характером, розмірами або з інших причин, що переміщуються (пересилаються) експрес-перевізником через митний кордон України.

(п. 2 ч. 1 ст. 4 МК України)

Вантажне відправлення – товари, що надходять в Україну на адресу осіб або відправляються ними за межі України, або переміщуються транзитом через митну територію України, крім товарів, що належать громадянам та переміщуються ними у ручній поклажі, супроводжуваному та несупроводжуваному багажі.

(п. 3 ч. 1 ст. 4 МК України)

Ввезення товарів, транспортних засобів на митну територію України, вивезення товарів, транспортних засобів за межі митної території України – сукупність дій, пов'язаних із переміщенням товарів, транспортних засобів через митний кордон України у будь-який спосіб у відповідному напрямку.

(п. 4 ч. 1 ст. 4 МК України)

Випуск товарів – надання митним органом права на користування та/або розпорядження товарами, щодо яких здійснюється митне оформлення, відповідно до заявленої мети.

(п. 5 ч. 1 ст. 4 МК України)

Відмова на користь держави – це митний режим, відповідно до якого власник відмовляється від іноземних товарів на користь держави без будь-яких умов на свою користь.

(ст. 183 МК України)

Візуальне інспектування – дії посадової особи митних органів, що передбачають зняття засобів забезпечення ідентифікації, накладених на транспортний засіб комерційного призначення, без вивантаження товарів та без їх розпакування, з метою виявлення ознак псування цих товарів.

(п. 5¹ ч. 1 ст. 4 МК України)

Вільна митна зона – це митний режим, відповідно до якого іноземні товари ввозяться на територію вільної митної зони та вивозяться з цієї території за межі митної території України із звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а українські товари ввозяться на територію вільної митної зони із оподаткуванням митними платежами та застосуванням заходів нетарифного регулювання.

(ч. 1 ст. 130 МК України)

Вільний обіг – обіг товарів, який здійснюється без обмежень з боку митних органів України.

(п. 6 ч. 1 ст. 4 МК України)

Громадяни – фізичні особи: громадяни України, іноземці, особи без громадянства.

(п. 7 ч. 1 ст. 4 МК України)

Декларант – особа, яка самостійно здійснює декларування або від імені якої здійснюється декларування.

(п. 8 ч. 1 ст. 4 МК України)

Декларація митної вартості – документ встановленої форми, що подається декларантом і містить відомості щодо митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України чи стосовно яких змінюється митний режим.

(п. 9 ч. 1 ст. 4 МК України)

Державна митна політика – це система принципів та напрямів діяльності держави у сфері захисту митних інтересів та забезпечення митної безпеки України, регулювання зовнішньої торгівлі, захисту внутрішнього ринку, розвитку економіки України та її інтеграції до світової економіки. Державна митна політика є складовою частиною державної економічної політики.

(ст. 5 МК України)

Дозвіл митного органу – надання особі митним органом усно, письмово (паперовим або електронним документом) чи шляхом проставлення відбитка особистої номерної печатки на супровідних документах (деклараціях, відомостях) права на вчинення певних дій.

(п. 10 ч. 1 ст. 4 МК України)

Дорогоцінне каміння органогенного утворення – перли і бурштин в сировині, необробленому та обробленому вигляді.

(п. 3 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними»)

Дорогоцінне каміння – природні та штучні (синтетичні) мінерали в сировині, необробленому та обробленому вигляді (виробах):

а) першого порядку – алмаз, рубін, сапфір синій, смарагд, олександрит;

б) другого порядку – демантоїд, евклаз, жадеїт (імперіал), сапфір рожевий та жовтий, опал благородний чорний, шпінель благородна;

в) третього порядку – аквамарин, берил, кордієрит, опал благородний білий та вогняний, танзаніт, топаз рожевий, турмалін, хризоберил, хризоліт, цаворіт, циркон, шпінель;

г) четвертого порядку – адуляр, аксиніт, альмандин, аметист, гесоніт, grosular, данбурит, діоптаз, кварц димчастий, кварц рожевий, кліногуміт, кришталь гірський, кунцит, моріон, піроп, родоліт, скаполіт, спесартин, сподумен, топаз блакитний, винний та безколірний, фенакіт, фероортоклаз, хризопраз, хромдіюсид, цитрин.

(п. 2 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними»)

Дорогоцінні метали – золото, срібло, платина і метали платинової групи (паладій, іридій, родій, осмій, рутеній) у будь-якому вигляді та стані (сировина, сплави, напівфабрикати, промислові продукти, хімічні сполуки, вироби, відходи, брухт тощо).

(п. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними»)

Експорт (остаточне вивезення) – це митний режим, відповідно до якого українські товари випускаються для вільного обігу за межами митної території України без зобов'язань щодо їх зворотного ввезення.

(ст. 82 МК України)

Експрес-перевізник – перевізник, який з використанням будь-якого виду транспорту здійснює прискорене перевезення міжнародних експрес-відправлень за єдиним транспортним документом (загальні авіанакладні (AWB – airwaybill, MAWB – master airwaybill), CMR, bill of lading (коносамент) тощо), а також забезпечує приймання, обробку, пред'явлення таких відправлень митним органам для митного контролю та митного оформлення в місцях їх митного оформлення та видачу одержувачам (повернення відправникам).

(п. 12 ч. 1 ст. 4 МК України)

Загальна декларація прибуття – повідомлення митного органу про товари, призначені для ввезення на митну територію України, у тому числі з метою транзиту, що містить відомості, необхідні для проведення аналізу ризиків з метою безпеки та надійності.

(п. 12¹ ч. 1 ст. 4 МК України)

Заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності – не пов'язані із застосуванням мита до товарів, що переміщуються через митний кордон України, встановлені відповідно до закону заборони та/або обмеження,

спрямовані на захист внутрішнього ринку, громадського порядку та безпеки, суспільної моралі, на охорону здоров'я та життя людей і тварин, охорону навколишнього природного середовища, захист прав споживачів товарів, що ввозяться в Україну, а також на охорону національної культурної та історичної спадщини.

(п. 13 ч. 1 ст. 4 МК України)

Заходи офіційного контролю – фітосанітарний контроль, ветеринарно-санітарний контроль, державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, що проводяться згідно із законодавством України.

(п. 13¹ ч. 1 ст. 4 МК України)

Знищення або руйнування – це митний режим, відповідно до якого іноземні товари під митним контролем знищуються або приводяться у стан, який виключає можливість їх використання, з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами, установленими на імпорт цих товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

(ст. 175 МК України)

Зона митного контролю – місце, визначене митними органами в пунктах пропуску через державний кордон України або в інших місцях митної території України, в межах якого митні органи здійснюють митні формальності.

(п. 14 ч. 1 ст. 4 МК України)

Імпорт (випуск для вільного обігу) – це митний режим, відповідно до якого іноземні товари після сплати всіх митних платежів, встановлених законами України на імпорт цих товарів, та виконання усіх необхідних митних формальностей випускаються для вільного обігу на митній території України.

(ст. 74 МК України)

Іноземні товари – товари, що не є українськими відповідно до п. 61 ст. 4 МК України, а також товари, що втратили митний статус українських товарів відповідно до МК України.

(п. 15 ч. 1 ст. 4 МК України)

Контейнер – транспортне обладнання (клітка, знімна цистерна або подібний засіб), що:

а) являє собою повністю або частково закриту ємність, призначену для поміщення в неї вантажів;

б) має постійний характер і завдяки цьому є достатньо міцним, щоб слугувати для багаторазового використання;

в) спеціально сконструйоване для полегшення перевезення вантажів одним або кількома видами транспорту без проміжного перевантаження;

г) сконструйоване таким чином, щоб полегшити його перевантаження, зокрема з одного виду транспорту на інший;

г) сконструйоване таким чином, щоб його можна було легко завантажувати та розвантажувати;

д) що має внутрішній об'єм не менше одного метра кубічного.

Термін «контейнер» включає приладдя та обладнання, необхідні для цього типу контейнера, за умови, що вони перевозяться разом із контейнером. Знімні кузови прирівнюються до контейнерів.

(п. 16 ч. 1 ст. 4 МК України)

Контрафактні товари:

а) товари, що є предметами порушення прав інтелектуальної власності на торговельну марку в Україні, на яких без дозволу міститься позначення, тотожне із охоронюваною в Україні торговельною маркою стосовно одного й того самого виду товарів, або яке є схожим настільки, що його можна сплутати з такою торговельною маркою;

б) товари, що є предметами порушення прав інтелектуальної власності на географічне зазначення в Україні й містять назву чи термін або описуються за допомогою назви чи терміна, які захищені таким географічним зазначенням;

в) будь-яка упаковка, етикетка, наліпка, брошура, інструкція з експлуатації, гарантія чи інший документ такого типу, навіть якщо вони представлені окремо, які є предметами порушення прав інтелектуальної власності на торговельну марку або географічне зазначення, які містять позначення, назву або термін, тотожні із охоронюваною в Україні торговельною маркою чи географічним зазначенням, або які є схожими настільки, що їх можна сплутати з такою торговельною маркою чи географічним зазначенням, та які можуть використовуватися стосовно одного й того самого виду товарів, щодо якого охороняється торговельна марка в Україні чи географічне зазначення.

(п. 17 ч. 1 ст. 4 МК України)

Конфіскація як адміністративне стягнення за порушення митних правил полягає у примусовому вилученні товарів, транспортних засобів, зазначених у п. 3 ст. 461 МК України, і безоплатній передачі їх у власність держави. При цьому моторні транспортні засоби та несамохідні транспортні засоби, що буксируються ними, розглядаються як самостійні об'єкти конфіскації.

(ст. 465 МК України)

Культурні цінності – об'єкти матеріальної та духовної культури, що мають художнє, історичне, етнографічне та наукове значення і підлягають збереженню, відтворенню та охороні відповідно до законодавства України.

(п. 18 ч. 1 ст. 4 МК України)

Механізм «єдиного вікна» – механізм взаємодії декларантів, їх представників та інших заінтересованих осіб з митними органами, іншими державними органами, установами та організаціями, уповноваженими на здійснення дозвільних або контрольних функцій щодо переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, який забезпечує можливість одноразового подання в електронному вигляді через єдиний державний інформаційний веб-портал «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» документів та/або відомостей з метою дотримання вимог щодо переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, передбачених МК України, іншими законами України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також нормативно-правовими актами, виданими на основі та на виконання МК України та інших законів України.

(п. 19¹ ч. 1 ст. 4 МК України)

Митна безпека – це стан захищеності митних інтересів України.

(ч. 2 ст. 6 МК України)

Митна вартість товарів. Митною вартістю товарів, які переміщуються через митний кордон України, є вартість товарів, що використовується для митних цілей, яка базується на ціні, що фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари.

(ст. 49 МК України)

Митна декларація – заява встановленої форми, в якій особою зазначено митну процедуру, що підлягає застосуванню до товарів, та передбачені законодавством відомості про товари, умови і способи їх переміщення через митний кордон України та щодо нарахування митних платежів, необхідних для застосування цієї процедури.

(п. 20 ч. 1 ст. 4 МК України)

Митна процедура – зумовлені метою переміщення товарів через митний кордон України сукупність митних формальностей та порядок їх виконання.

(п. 21 ч. 1 ст. 4 МК України)

Митна справа. Митну справу становлять встановлені порядок і умови переміщення товарів через митний кордон України, їх митний контроль та митне оформлення, застосування механізмів тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, справляння митних платежів, ведення митної статистики, обмін митною інформацією, ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, здійснення відповідно до закону державного контролю нехарчової продукції при її ввезенні на митну територію України, запобігання та протидія контрабанді, боротьба з

порушеннями митних правил, організація і забезпечення діяльності митних органів та інші заходи, спрямовані на реалізацію державної митної політики.

(ч. 1 ст. 7 МК України)

Митна територія України. Митну територію України становлять територія України, зайнята сушею, територіальне море, внутрішні води і повітряний простір, а також території вільних митних зон, штучні острови, установки і споруди, створені у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України.

(ст. 9 МК України)

Митне забезпечення – одноразові номерні запірно-пломбові пристрої, печатки, штампи, голографічні мітки, засоби електронного цифрового підпису та інші засоби ідентифікації, що використовуються митними органами для відображення та закріплення результатів митного контролю та митного оформлення.

(п. 22 ч. 1 ст. 4 МК України)

Митне оформлення – виконання митних формальностей, необхідних для випуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення.

(п. 23 ч. 1 ст. 4 МК України)

Митний контроль – сукупність заходів, що здійснюються з метою забезпечення додержання норм МК України, законів та інших нормативно-правових актів з питань митної справи, міжнародних договорів України, укладених у встановленому законом порядку.

(п. 24 ч. 1 ст. 4 МК України)

Митний кордон України. Межі митної території України є митним кордоном України. Митний кордон України збігається з державним кордоном України, крім меж штучних островів, установок і споруд, створених у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України. Межі території зазначених островів, установок і споруд становлять митний кордон України.

(ст. 10 МК України)

Митний режим – комплекс взаємопов'язаних правових норм, що відповідно до заявленої мети переміщення товарів через митний кордон України визначають митну процедуру щодо цих товарів, їх правовий статус, умови оподаткування і обумовлюють їх використання після митного оформлення.

(п. 25 ч. 1 ст. 4 МК України)

Митний склад – це митний режим, відповідно до якого іноземні або українські товари зберігаються під митним контролем із умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

(ст. 121 МК України)

Митний статус товарів – належність товарів до українських або іноземних.

(п. 26 ч. 1 ст. 4 МК України)

Митні інтереси України – це національні інтереси України, забезпечення та реалізація яких досягається шляхом здійснення митної справи.

(ч. 1 ст. 6 МК України)

Митні органи – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, митниці та митні пости.

(п. 34¹ ч. 1 ст. 4 МК України)

Митні платежі:

а) мито;

б) акцизний податок із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції);

в) податок на додану вартість із ввезених на митну територію України товарів (продукції).

(п. 27 ч. 1 ст. 4 МК України)

Митні правила – встановлений МК України та іншими актами законодавства України порядок переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, пред'явлення їх митним органам для проведення митного контролю та митного оформлення, а також здійснення операцій з товарами, що перебувають під митним контролем, або контроль за якими покладено на митні органи МК України та іншими законами України.

(п. 28 ч. 1 ст. 4 МК України)

Митні формальності – сукупність дій, що підлягають виконанню відповідними особами і митними органами, а також автоматизованою системою митного оформлення з метою дотримання вимог законодавства України з питань митної справи.

(п. 29 ч. 1 ст. 4 МК України)

Міжнародний транспортний документ – номерний товаросупровідний документ, який є договором на перевезення кожного окремого міжнародного експрес-відправлення.

(п. 30 ч. 1 ст. 4 МК України)

Міжнародні експрес-відправлення – належним чином упаковані міжнародні відправлення з документами чи товарним вкладенням, які приймаються, обробляються, перевозяться будь-яким видом транспорту за міжнародним транспортним документом з метою доставки одержувачу прискореним способом у визначений строк.

(п. 32 ч. 1 ст. 4 МК України)

Міжнародні поштові відправлення – упаковані та оформлені відповідно до вимог актів Всесвітнього поштового союзу та Правил надання послуг поштового зв'язку листи, поштові картки, бандеролі, спеціальні мішки з позначкою «М», дрібні пакети, відправлення з оголошеною цінністю, поштові посилки, згруповані поштові відправлення з позначкою «Консигнація», відправлення міжнародної прискореної пошти «EMS», які приймаються для пересилання за межі України, доставляються в Україну або переміщуються через територію України транзитом операторами поштового зв'язку.

(п. 31 ч. 1 ст. 4 МК України)

Моторні транспортні засоби – транспортні засоби, що рухаються за допомогою встановленого на них двигуна.

(п. 19 ч. 1 ст. 4 МК України)

Напівдорогоцінне каміння – природні та штучні (синтетичні) мінерали, органогенні утворення та гірські породи в сировині, необробленому та обробленому вигляді (виробах):

а) першого порядку – бірюза, жадеїт, лазурит, малахіт, молдавіт, нефрит, тигрове та кошаче око, хауліт, хризосола, цоїзит, чароїт;

б) другого порядку – агат, амазоніт, гагат, гематит, дерево скам'яніле, джеспіліт, егіриніт, епідозит, кахолонг, кварцит кольоровий, кремій кольоровий, онікс мармуровий, опал, пегматит, пірофіліт, родоніт, сердолік, серпентиніт, скарни кольорові, содаліт, халцедон, шпати іризуючі польові, яшма.

(п. 4 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними»)

Нерезиденти:

а) юридичні особи, утворені відповідно до законодавства інших держав, які здійснюють свою діяльність за межами України, а також їх відокремлені

підрозділи з місцезнаходженням на території України, які не здійснюють господарську діяльність відповідно до законодавства України;

б) розташовані на території України дипломатичні представництва, консульські установи, інші офіційні представництва іноземних держав та міжнародних організацій, які мають дипломатичні привілеї та імунітет;

в) фізичні особи: іноземці та особи без громадянства, громадяни України, які мають постійне місце проживання за межами України, у тому числі ті, які тимчасово перебувають на території України.

(п. 33 ч. 1 ст. 4 МК України)

Несупроводжуваний багаж – товари, що відправляються їх власниками – громадянами з оформленням багажних або інших перевізних документів та переміщуються через митний кордон України окремо від цих громадян.

(п. 34 ч. 1 ст. 4 МК України)

Об'єкти права інтелектуальної власності – об'єкти авторського права і суміжних прав, винаходи, промислові зразки, торговельні марки, географічні зазначення, сорти рослин, композиції напівпровідникових виробів.

(п. 46 ч. 1 ст. 4 МК України)

Особи – юридичні та фізичні особи.

(п. 35 ч. 1 ст. 4 МК України)

Особисті речі – товари, нові і такі, що були у вжитку, призначені для забезпечення звичайних повсякденних потреб фізичної особи, які відповідають меті перебування зазначеної особи відповідно в Україні або за кордоном, переміщуються через митний кордон України у ручній поклажі, супроводжуваному та несупроводжуваному багажі і не призначені для підприємницької діяльності, відчуження або передачі іншим особам.

(п. 36 ч. 1 ст. 4 МК України)

Перевізник – особа, яка здійснює перевезення товарів через митний кордон України та/або між митними органами на території України або є відповідальною за такі перевезення.

(п. 37 ч. 1 ст. 4 МК України)

Переробка за межами митної території – це митний режим, відповідно до якого українські товари піддаються у встановленому законодавством порядку переробці за межами митної території України без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, за умови повернення цих товарів або продуктів їх переробки на митну територію України у митному режимі імпорту.

(ст. 162 МК України)

Переробка на митній території – це митний режим, відповідно до якого іноземні товари піддаються у встановленому законодавством порядку переробці без застосування до них заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, за умови подальшого реекспорту продуктів переробки.

(ст. 147 МК України)

Підприємство – будь-яка юридична особа, а також громадянин-підприємець.

(п. 38 ч. 1 ст. 4 МК України)

Піратські товари – товари, що є предметами порушення авторського права та/або суміжних прав або права інтелектуальної власності на зареєстрований промисловий зразок в Україні та які являють собою або містять копії, зроблені без згоди правовласника авторського права і суміжних прав або права інтелектуальної власності на промисловий зразок чи особи, уповноваженої таким правовласником у країні виробництва.

(п. 38¹ ч. 1 ст. 4 МК України)

Платник податків – особа, на яку відповідно до МК України, Податкового кодексу України та інших законів України покладено обов'язок зі сплати митних платежів.

(п. 39 ч. 1 ст. 4 МК України)

Повірений – особа, яка діє на підставі договору доручення з експрес-перевізником і здійснює пред'явлення міжнародних експрес-відправлень митному органу за місцезнаходженням одержувача (відправника).

(п. 40 ч. 1 ст. 4 МК України)

Попередження як адміністративне стягнення за порушення митних правил є офіційним попередженням правопорушника стосовно недопустимості таких діянь у майбутньому. Попередження вноситься у формі постанови про накладення адміністративного стягнення.

(ст. 463 МК України)

Попереднє повідомлення – завчасне повідомлення митному органу про намір ввезти товари на митну територію України або вивезти їх за її межі.

(п. 41 ч. 1 ст. 4 МК України)

Попередній документальний контроль – форма здійснення заходів офіційного контролю, яка полягає у проведенні в пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України посадовими особами митних органів перевірки відповідних документів і відомостей, а в разі потреби, за

результатами застосування автоматизованої системи управління ризиками – візуального інспектування товарів, транспортних засобів, які ввозяться на митну територію України або поміщуються в митний режим транзиту.

(п. 42 ч. 1 ст. 4 МК України)

Порушення митних правил є адміністративним правопорушенням, яке являє собою протиправні, винні (умисні або з необережності) дії чи бездіяльність, що посягають на встановлений МК України та іншими актами законодавства України порядок переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, пред'явлення їх митним органам для проведення митного контролю та митного оформлення, а також здійснення операцій з товарами, що перебувають під митним контролем або контроль за якими покладено на митні органи МК України чи іншими законами України, і за які МК України передбачена адміністративна відповідальність.

(ч. 1 ст. 458 МК України)

Посадові особи підприємств – керівники та інші працівники підприємств (резиденти та нерезиденти), які в силу постійно або тимчасово виконуваних ними трудових (службових) обов'язків відповідають за додержання такими підприємствами вимог, встановлених МК України, законами та іншими нормативно-правовими актами України, а також міжнародними договорами України, укладеними у встановленому законом порядку.

(п. 43 ч. 1 ст. 4 МК України)

Посадові особи представництв іноземних держав та міжнародних організацій – акредитовані в Україні глави дипломатичних представництв та члени дипломатичного персоналу, посадові особи консульських установ, представники іноземних держав при міжнародних організаціях, посадові особи міжнародних організацій.

(п. 44 ч. 1 ст. 4 МК України)

Постійне місце проживання – місце проживання на території будь-якої держави не менше одного року громадянина, який не має постійного місця проживання на території інших держав і має намір проживати на території цієї держави протягом будь-якого строку, не обмежуючи таке проживання певною метою, і за умови, що таке проживання не є наслідком виконання цим громадянином службових обов'язків або зобов'язань за договором (контрактом).

(п. 45 ч. 1 ст. 4 МК України)

Правовласник – особа, якій відповідно до закону належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, або особа, яка діє від її імені в межах наданих повноважень.

(п. 47 ч. 1 ст. 4 МК України)

Припаси:

а) товари, призначені для споживання пасажирями та членами екіпажів (бригад) на борту транспортних засобів, незалежно від того, продаються ці товари чи ні;

б) товари, необхідні для експлуатації і технічного обслуговування транспортних засобів на шляху прямування та у пунктах проміжних стоянок чи зупинок (у тому числі пально-мастильні матеріали), крім запасних частин та устаткування, які знаходяться у транспортних засобах на момент прибуття на митну територію України або доставляються на них під час перебування на цій території;

в) товари, які призначаються для продажу на винос пасажиром та членам екіпажів (бригад) транспортних засобів і знаходяться у цих транспортних засобах на момент прибуття на митну територію України або доставляються на них під час перебування на цій території.

(п. 48 ч. 1 ст. 4 МК України)

Пропуск товарів через митний кордон України – надання митним органом відповідній особі дозволу на переміщення товарів через митний кордон України з урахуванням заявленої мети такого переміщення.

(п. 49 ч. 1 ст. 4 МК України)

Реекспорт – це митний режим, відповідно до якого товари, що були раніше ввезені на митну територію України або на територію вільної митної зони, вивозяться за межі митної території України без сплати вивізного мита та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

(ст. 85 МК України)

Резиденти:

а) юридичні особи, які утворені та провадять свою діяльність відповідно до законодавства України, з місцезнаходженням на її території, а також їх відокремлені підрозділи за кордоном, що не здійснюють господарської діяльності;

б) дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет;

в) фізичні особи: громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які мають постійне місце проживання в Україні, у тому числі ті, які тимчасово перебувають за кордоном;

г) відокремлені підрозділи іноземних юридичних осіб з місцезнаходженням на території України, які здійснюють господарську діяльність відповідно до законодавства України;

г) інвестор (оператор) за угодою про розподіл продукції, у тому числі постійне представництво інвестора-нерезидента.

(п. 50 ч. 1 ст. 4 МК України)

Реімпорт – це митний режим, відповідно до якого товари, що були вивезені або оформлені для вивезення за межі митної території України, випускаються у вільний обіг на митній території України зі звільненням від сплати митних платежів, встановлених законами України на імпорт цих товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

(ст. 77 МК України)

Ремонт – операції, що здійснюються для усунення недоліків товарів, приведення їх у робочий стан, відновлення ресурсу або характеристик та не призводять до зміни коду цих товарів згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності.

(п. 51 ч. 1 ст. 4 МК України)

Ручна поклажа – товари, що належать громадянам і переміщуються через митний кордон України разом з цими громадянами або уповноваженими ними особами без оформлення багажних чи інших перевізних документів.

(п. 52 ч. 1 ст. 4 МК України)

Спеціально виготовлене сховище (тайник) – сховище, виготовлене з метою незаконного переміщення товарів через митний кордон України, а також обладнані та пристосовані з цією метою конструктивні ємності чи предмети, які попередньо піддавалися розбиранню, монтажу тощо.

(п. 53 ч. 1 ст. 4 МК України)

Судно закордонного плавання – українське або іноземне судно, яке здійснює міжнародні перевезення товарів та/або пасажирів та прибуває на митну територію України або вибуває за її межі.

(п. 54 ч. 1 ст. 4 МК України)

Супроводжуваний багаж – товари, що належать громадянам і переміщуються через митний кордон України у багажних відділеннях

транспортних засобів, якими прямують ці громадяни, з оформленням багажних або інших перевізних документів.

(п. 55 ч. 1 ст. 4 МК України)

Тарифна квота – визначений обсяг товару, в межах якого ввезення або вивезення такого товару здійснюється за пільговою ставкою мита або без застосування мита.

(п. 56 ч. 1 ст. 4 МК України)

Тимчасове ввезення – це митний режим, відповідно до якого іноземні товари, транспортні засоби комерційного призначення ввозяться для конкретних цілей на митну територію України з умовним повним або частковим звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності і підлягають реекспорту до завершення встановленого строку без будь-яких змін, за винятком звичайного зносу в результаті їх використання.

(ст. 103 МК України)

Тимчасове вивезення – це митний режим, відповідно до якого українські товари або транспортні засоби комерційного призначення вивозяться за межі митної території України з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності і підлягають реімпорту до завершення встановленого строку без будь-яких змін, за винятком звичайного зносу в результаті їх використання.

(ст. 113 МК України)

Товари – будь-які рухомі речі, у тому числі ті, на які законом поширено режим нерухомої речі (крім транспортних засобів комерційного призначення), валютні цінності, культурні цінності, а також електроенергія, що переміщується лініями електропередачі.

(п. 57 ч. 1 ст. 4 МК України)

Товари, що підозрюються у порушенні прав інтелектуальної власності:

а) товари з ознаками порушення авторського права і суміжних прав, прав інтелектуальної власності на винаходи, промислові зразки, торговельні марки, географічні зазначення, сорти рослин, компонування напівпровідникових виробів, прав, що надаються за сертифікатами додаткової охорони на лікарські засоби та засоби захисту рослин;

б) пристрої, продукти або компоненти, призначені, виготовлені або адаптовані головним чином для забезпечення або полегшення обходу технології, пристрою або компонента, що у звичайному режимі

функціонування попереджують або обмежують дії, не дозволені правовласником авторського права і суміжних прав;

в) будь-яка форма або матриця, яка спеціально призначена або адаптована для виробництва товарів, що є предметом порушення прав інтелектуальної власності.

(п. 57¹ ч. 1 ст. 4 МК України)

Транзит – це митний режим, відповідно до якого товари та/або транспортні засоби комерційного призначення переміщуються під митним контролем між двома митними органами України або в межах зони діяльності одного митного органу без будь-якого використання цих товарів, без сплати митних платежів та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

(ст. 90 МК України)

Транспортні засоби – транспортні засоби комерційного призначення, транспортні засоби особистого користування, трубопроводи та лінії електропередачі.

(п. 58 ч. 1 ст. 4 МК України)

Транспортні засоби комерційного призначення – будь-яке судно (у тому числі самохідні та несамохідні ліхтери та баржі, а також судна на підводних крилах), судно на повітряній подушці, повітряне судно, автотранспортний засіб (моторні транспортні засоби, причепи, напівпричепи) чи рухомий склад залізниць, що використовуються в міжнародних перевезеннях для платного транспортування осіб або для платного чи безоплатного промислового чи комерційного транспортування товарів разом з їхніми звичайними запасними частинами, приладдям та устаткуванням, а також мастилами та паливом, що містяться в їхніх звичайних баках упродовж їхнього транспортування разом із транспортними засобами комерційного призначення.

(п. 59 ч. 1 ст. 4 МК України)

Транспортні засоби особистого користування – наземні транспортні засоби товарних позицій 8702, 8703, 8704 (загальною масою до 3,5 тонни), 8711 згідно з УКТ ЗЕД та причепи до них товарної позиції 8716 згідно з УКТ ЗЕД, плавучі засоби та повітряні судна, що зареєстровані на території відповідної країни, перебувають у власності або тимчасовому користуванні відповідного громадянина та ввозяться або вивозяться цим громадянином у кількості не більше однієї одиниці на кожен товарну позицію виключно для особистого користування, а не для промислового або комерційного транспортування товарів чи пасажирів за плату або безоплатно.

(п. 60 ч. 1 ст. 4 МК України)

Українські товари – товари:

а) які повністю отримані (вироблені) на митній території України та які не містять товарів, ввезених із-за меж митної території України. Товари, повністю отримані (вироблені) на митній території України, не мають митного статусу українських товарів, якщо вони отримані (вироблені) з товарів, які не перебувають у вільному обігу на митній території України;

б) ввезені на митну територію України та випущені для вільного обігу на цій території;

в) отримані (вироблені) на митній території України виключно з товарів, зазначених у підпункті «б», або з товарів, зазначених у підпунктах «а» і «б» п. 61 ч. 1 ст. 4 МК України.

(п. 61 ч. 1 ст. 4 МК України)

Умовне звільнення від оподаткування митними платежами – звільнення від сплати нарахованого податкового зобов'язання у разі поміщення товарів у митні режими, що передбачають звільнення від оподаткування митними платежами за умови дотримання вимог митного режиму.

(п. 62 ч. 1 ст. 4 МК України)

Уніфікована митна квитанція – документ встановленої форми, що у випадках, передбачених МК України, засвідчує факт справляння митним органом грошових коштів, прийняття грошової застави, передачі йому товарів, транспортних засобів на зберігання.

(п. 62¹ ч. 1 ст. 4 МК України)

Уповноважена особа (представник) – особа, яка на підставі договору або належно оформленого доручення, виданого декларантом, наділена правом вчиняти дії, пов'язані з проведенням митних формальностей, щодо товарів, транспортних засобів комерційного призначення від імені декларанта.

(п. 63 ч. 1 ст. 4 МК України)

Штраф як адміністративне стягнення за порушення митних правил полягає у покладенні на особу, яка притягується до адміністративної відповідальності за таке правопорушення, обов'язку сплатити до державного бюджету грошові кошти у сумі, яка визначається МК України залежно від виду та характеру вчиненого правопорушення.

(ч. 1 ст. 464 МК України)

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативні акти

1. Конституція України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відом. Верхов. Ради України*. 1996. № 30. Ст. 142 (зі змінами).
2. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012. *Офіц. вісн. України*. 2012. № 32. Ст. 1175 (зі змінами).
3. Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей : Закон України від 21.09.1999 № 1068-XIV. *Відом. Верхов. Ради України*. 1999. № 48. Ст. 405 (зі змінами).
4. Про гуманітарну допомогу : Закон України від 22.10.1999 № 1192-XIV. *Відом. Верхов. Ради України*. 1999. № 51. Ст. 451 (зі змінами).
5. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991. *Відом. Верхов. Ради УРСР*. 1991. № 29. Ст. 377 (зі змінами).
6. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002. *Відом. Верхов. Ради України*. 2002. № 36. Ст. 266 (зі змінами).
7. Про Митний тариф України : Закон України від 04.06.2020 № 674-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>.
8. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори : Закон України від 15.02.1995. *Відом. Верхов. Ради України*. 1995. № 10. Ст. 60 (зі змінами).
9. Про транзит вантажів : Закон України від 20.10.1999. *Відом. Верхов. Ради України*. 1999. № 51. Ст. 446 (зі змінами).
10. Деякі питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій окремих типів : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 681. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/681-2020-%D0%BF#Text>.
11. Деякі питання функціонування авторизованих економічних операторів : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2020 № 665. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/665-2020-%D0%BF#Text>.
12. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450. *Офіц. вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1545 (зі змінами).
13. Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012. *Офіц. вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1546 (зі змінами).
14. Положення про Державну митну службу України, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#n209>.
15. Положення про митні декларації, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450. *Офіц. вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1545 (зі змінами).

16. Про затвердження Переліку відомчих класифікаторів інформації з питань митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій, і Порядку їх ведення : Наказ Міністерства фінансів України від 29.05.2012 р. № 623. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0988-12#Text>.

17. ІНКОТЕРМС. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2000 року) (україномовний варіант) : Правила від 01.01.2000. Урядовий кур'єр. 2002. 10 квіт. № 68.

Навчальна та наукова література

1. Баранов С. О. Митне право України : навчально-методичний посібник. Одеса, 2017. 375 с.
2. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти : монографія. Дніпропетровськ : Академія митної служби України, 2009. 543 с.
3. Бойко В. М. Митне право України. У 2 т. Т. 1 : навч. посібник. Київ : Правова єдність, 2015. 528 с.
4. Бойко В. М. Митне право України. У 2 т. Т. 2 : навч. посібник. Київ: Правова єдність, 2015. 618 с.
5. Владимиров К. Н., Бардачова В. Ю. Митне регулювання : навч. посібник. 2-ге вид. Херсон: Олді-плюс, 2002. 336 с.
6. Боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил : підручник для студ. вищих навч. закл. / За заг. ред. А. Д. Войцещук. Хмельницький: Інтрада, 2008. 328 с.
7. Голомовзий В. М. та ін. Митне регулювання: навч. посібник / В. М. Голомовзий, Л. А. Панкова, О. Ю. Григор'єв, А. О. Босак, Н. Л. Калиновська, В. Г. Саяпіна. Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. 240 с.
8. Гребельник О. П. Основи митної справи : навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 600 с.
9. Деркач Л. В. Українська митниця: вчора, сьогодні, завтра. Київ, 1999. 126 с.
10. Дубініна А. А., Сорокіна С. В. Основи митної справи в Україні : навч. посібник. Київ : ВД «Професіонал», 2004. 360 с.
11. Дудчак В. І., Мартинюк О. В. Митна справа : навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2002. 310 с.
12. Ємченко І. В., Закусілов А. П. Методи і технічні засоби митного контролю. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 432 с.
13. Жорін Ф. Л., Звягіна І. Н. Правові засади митної справи України : навч. посіб. / За заг. ред. Ф. Л. Жоріна. Київ : Магістр – ХХІ сторіччя, 2005. 384 с.
14. Жорін Ф. Л. Правові основи митної справи в Україні (конспект курсу лекцій з програмних тем) : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2001. 248 с.
15. Зима О. Т. Митне право : конспект лекцій. Харків : Право, 2018. 126 с.

16. Коментар до Митного кодексу України / За ред. П. В. Пашка, М. М. Каленського. Київ : Юстініан, 2004. 736 с.
17. Кормич Б. А., Коваль Н. О. Митне право : навчально-метод. посібн. Освітня програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра в Національному університеті «Одеська юридична академія», галузь знань – 08 «Право», спеціальність – 081 «Право». Одеса : Фенікс, 2021. 132 с.
18. Курило Т. В. Митне право України. Навчальний посібник. Львів : Видавництво «Новий Світ-2000», видавець Краснощоків А. А., 2007. 240 с.
19. Митна справа : підруч. / А. І. Крисоватий, С. Д. Герчаківський, О. Б. Дем'янюк та ін. ; за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : ВПЦ «Екон. думка ТНЕУ», 2014. 540 с.
20. Митна справа : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 572 с.
21. Митна справа : підручник / Н. В. Мережко, П. В. Пашко, О. В. Рождественський; за ред. П. В. Пашка. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 572 с.
22. Митне право України : навч. посібник / А. І. Годяк, О. М. Ілюшик, Я. П. Павлович-Сенета. Львів : СПОЛОМ, 2017. 308 с.
23. Митне право України : навч. посібник / За заг. ред. В. В. Ченцова. Київ : Істина, 2007. 328 с.
24. Митний контроль та митне оформлення : навч. посіб. / За ред. М. М. Каленського, П. В. Пашка. Київ : Т-во «Знання», КОО, 2002. 284 с.
25. Основи митної справи : навч. посіб. / За ред. П. В. Пашка. Київ : Т-во «Знання», КОО, 2002. 318 с.
26. Науково-практичний коментар Митного кодексу України / За заг. ред. Додіна Є. В. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 488 с.
27. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України : у 3 т. / П. В. Пашко, В. Ю. Хомутич, Т. І. Єфименко та ін. Київ : ДННУ «Акад. фін. Управління», 2012. Т. 1. 428 с.
28. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України : у 3 т. / П. В. Пашко, В. Ю. Хомутич, Т. І. Єфименко та ін. Київ : ДННУ «Акад. фін. Управління», 2012. Т. 2. 526 с.
29. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України : у 3 т. / П. В. Пашко, В. Ю. Хомутич, Т. І. Єфименко та ін. Київ : ДННУ «Акад. фін. Управління», 2012. Т. 3. 504 с.
30. Науменко В. П., Пашко П. В., Руссков В. А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2006. 394 с.
31. Приймаченко Д. В. Митна політика держави та її реалізація митними органами : монографія. Дніпропетровськ: АМСУ, 2006. 332 с.
32. Прокопенко В. В. Виконання митних формальностей при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту : монографія. Дніпро : Ун-т митної справи та фінансів. 2018. 336 с.

33. Сучасний стан та перспективи розвитку митних правовідносин в Україні : колект. монографія / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів. Дніпро : Гельветика, 2018. 272 с.
34. Терещенко С., Науменко В. Основи митного законодавства України: Теорія та практика : навч. посіб. для студентів вищ. та серед. спец. навч. закл. Київ : АТ «Август», 1999. 296 с.
35. Управління в митній службі : підручник / За заг. ред. Ю. Д. Кунєва. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 408 с.
36. Федотов О. П. Організація митного контролю : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання). Одеса, 2020. 144 с.
37. Шершун А. А. Митне оформлення товарів та транспортних засобів. Навчально-методичний посібник. Київ, 2007. 330 с.
38. Шишка Р. Б., Сергієнко В. В. Митне право України. Харків : Еспанда, 2002. 296 с.
39. Шостак М. Ф. Митне право : навч. посіб. для студ. юрид. вузів та факультетів. Київ : ТП Прес, 2003. 224 с.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
10 квітня 2015 року № 414

Державна митна служба України

ПРОТОКОЛ

особистого огляду

" ____ " _____ 20__ р. _____
(місце складання протоколу)

Я, _____
_____ (прізвище, ініціали, посада посадової особи митниці, яка проводить особистий огляд)

_____ МИТН
иці, _____ (найменування митниці)

згідно з рішенням _____
_____ (посада, прізвище, ініціали, найменування митниці)
_____ МИТНИЦІ

про проведення особистого огляду
за участю

понятих:

1. _____,
_____ (прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, місце проживання)
2. _____;
_____ (прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, місце проживання)

медичного працівника:

_____ (посада, місце роботи, прізвище, ім'я, по батькові, рік народження)

перекладача:

_____ (посада, місце роботи, прізвище, ім'я, по батькові, рік народження)

а також

:

(відомості про інших осіб, які беруть участь у проведенні особистого огляду, їх статус)

1. _____,
(прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, місце проживання)

2. _____,
(прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, місце проживання)

на підставі статті 340 Митного кодексу України провів(ела) особистий огляд громадянина(ки) _____
(громадянство, прізвище, ім'я та по батькові, дата народження,

_____ місце проживання, дані про документ, що засвідчує особу, особистий огляд якої проведено)

про що склав(ла) цей протокол.

Громадянина(ку) _____
(прізвище, ініціали особи, особистий огляд якої

проведено)

перед початком особистого огляду ознайомлено з рішенням про проведення особистого огляду, правами та обов'язками особи, особистий огляд якої проводиться, і йому (їй) запропоновано добровільно видати товари, приховані від митного контролю, та/або не задекларовані товари.

Підпис особи, особистий огляд якої проведено: _____

Підписи понятьих: 1. _____ 2. _____

Підпис медичного працівника: _____

Підпис перекладача: _____

Підписи інших осіб, які брали участь у проведенні особистого огляду:

1. _____

2. _____

Підпис посадової особи митниці,
яка склала протокол: _____

Особистий огляд розпочато о __ годині __ хвилин «__» _____ 20__ р.

Особистий огляд проводився в приміщенні _____

(зазначити, в якому)

Громадянин(ка)

(прізвище, ініціали особи, огляд якої проведено)

заявив(ла)

і

видав(ла)

(перелік товарів, їх особливі ознаки, кількість, міра, вага і вартість, місцезнаходження)

(якщо є додаток, то зазначити: «Дивись додаток № _____»)

Подальший огляд проводився (не проводився) (непотрібне закреслити)

Під час особистого огляду, крім товарів, виданих добровільно, виявлено:

(перелік товарів, їх особливі ознаки, кількість, міра, вага і вартість, місцезнаходження)

(якщо є додаток, то зазначити: «Дивись додаток № _____»)

Під час особистого огляду використовувались інструменти та/або технічні засоби:

(найменування інструментів та/або технічних засобів)

На підставі статті 511 Митного кодексу України за цим протоколом тимчасово вилучено:

№ з/п	Назва та особливі ознаки вилучених товарів	Кількість (міра, вага)	Вартість	Примітки

(якщо є додаток, то зазначити: «Дивись додаток № _____»)

Заява

(пояснення)

гр.

(прізвище, ініціали особи, особистий огляд якої проведено)

при складанні протоколу:

(якщо є додаток, то зазначити: «Дивись додаток № __»)

Особистий огляд закінчено о __ годині __ хвилин «__» _____ 20__ р.

Зміст протоколу мені перекладено (якщо перекладач не залучався, то закреслити)

З _____ **протоколом** _____ **ознайомився(лась)** _____ **та** _____ **отримав(ла):**

(підпис особи, особистий огляд якої проведено)

«__» _____ 20__ р.

Записано правильно. Зауважень щодо особистого огляду та змісту протоколу немає (є) (непотрібне закреслити)

(якщо є додаток, то зазначити: «Дивись додаток № __»)

Підписи понятьих:

1. _____
2. _____

Зауваження медичного працівника: немає (є) (непотрібне закреслити)

(якщо є додаток, то зазначити: «Дивись додаток № __»)

Підпис медичного працівника: _____

Підпис перекладача: _____

Підписи інших осіб, які брали участь у проведенні особистого огляду:

1. _____
2. _____

Підпис посадової особи митниці, яка склала протокол: _____

—

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постановою Кабінету Міністрів України
від 21 травня 2012 року № 431

МИТНА ДЕКЛАРАЦІЯ

для письмового декларування товарів, що переміщуються через
митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших
потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності

Заповнюється кожною особою, яка досягла 16-річного віку

Потрібна відповідь позначається у відповідній рамці знаком

Зберігається на весь період тимчасового в'їзду/виїзду і пред'являється митним органам під час повернення громадянина. У разі втрати не поновлюється

в'їзд

виїзд

1. Відомості про особу

прізвище	ім'я	по батькові
країна постійного проживання	громадянство/підданство	документ, що посвідчує особу

з якої країни прибув (зазначається країна відправлення) до якої країни прямує (зазначається країна призначення)

Зі мною прямують неповнолітні діти Так Ні Кількість _____

2. Відомості про спосіб переміщення товарів

2.1. Супроводжуваний багаж, 2.2. Несупроводжуваний багаж 2.3. Вантажне відправлення

ручна поклажа	ручна поклажа	ручна поклажа
☐ Так ☐ Ні	☐ Так ☐ Ні	☐ Так ☐ Ні
Кількість місць _____	Кількість місць _____	Кількість місць _____

3. Відомості про наявність товарів

(Пункт 3.1 розділу 3 виключено на підставі Постанови Кабінету Міністрів України № 203 від 27.02.2019)

3.2. Транспортний засіб особистого користування

Марка _____ Рік випуску _____ Об'єм двигуна (куб. сантиметрів) _____

Кузов № (ідентифікаційний номер) _____

Мета переміщення: тимчасове ввезення транзит зворотне вивезення

3.3. Товари, переміщення яких через державний кордон України обмежено (здійснюється за дозвільними документами, що видаються органами виконавчої влади) або заборонено

Так Ні

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ
Міністерства
фінансів України
31.05.2012 №
652

ДЕРЖАВНА МИТНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ПРОТОКОЛ

про порушення митних правил № ____/_____/____

"__" _____ 20__ р.

(місце складення протоколу)

Я,

(посада, митний орган, прізвище, ім'я та по батькові особи, що склала протокол)

у присутності/відсутності (непотрібне закреслити)

особи, що притягується до відповідальності,

(необхідні для розгляду справи)

відомості про особу, що притягується до відповідальності,

якщо її встановлено: громадянство, прізвище, ім'я та по батькові,

день, місяць і рік народження, місце народження, місце роботи, посада

або рід занять, місце проживання, дані про документ, що засвідчує особу)

свідків:

1.

(прізвища, місце проживання свідків, **якщо вони є**) 2.

ПОНЯТИХ:

2.

(прізвища, місце проживання понятих, **якщо вони брали участь**) 2.

—,
керуючись вимогами статей 490, 494, 508 Митного кодексу України, склав цей протокол про порушення митних правил.
Протокол складено за участю перекладача

(посада, місце роботи, прізвище,

ім'я та по батькові, **якщо перекладач брав участь**)

Передбачені статтею 503 Митного кодексу України обов'язки перекладача (точно і у повному обсязі здійснювати доручений переклад) мені роз'яснено.

Підпис

перекладача

**Протокол
захисника**

складено

за

участю

(посада, місце роботи, реквізити документів згідно з частиною другою статті 500 Митного кодексу України, що підтверджують право на захист особи, що притягається до відповідальності, прізвище, ім'я та по батькові, **якщо захисник брав участь**)

Передбачені частиною шостою статті 500 Митного кодексу України права захисника (під час участі у справі користуватися усіма правами, зазначеними у статті 498 Митного кодексу України) мені роз'яснено.

Підпис

захисника

Передбачені частиною четвертою статті 494, статтею 498 Митного кодексу України права особи, що притягується до відповідальності за порушення митних правил (дати пояснення та висловити зауваження щодо змісту протоколу; письмово викласти мотиви своєї відмови від підписання протоколу; ознайомитися під час розгляду справи про порушення митних правил у митному органі або суді з матеріалами справи, зробити з них витяги, одержати копії рішень, постанов та інших документів, що є в справі; бути присутнім під час розгляду справи в митному органі та брати участь у судових засіданнях, подавати докази, брати участь у їх дослідженні, заявляти клопотання та відводи, під час розгляду справи користуватися юридичною допомогою захисника, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, давати усні й письмові пояснення, подавати свої доводи, міркування та заперечення, оскаржувати постанови митного органу, суду (судді); користуватись іншими правами, наданими законом),

Підписи свідків: 1. _____
2. _____

Передбачені частиною третьою статті 505 Митного кодексу України обов’язки понятого (бути присутнім при проведенні процесуальних дій, засвідчувати своїм підписом відповідність записів у протоколі проведеним діям) мені роз’яснено.

Підписи понятих: 1. _____
2. _____

Установлено: _____
(місце, час учинення, вид та характер порушень митних правил)

Зазначені дії мають ознаки порушення (порушень) митних правил, передбаченого (передбачених) частиною _____ статті _____ Митного кодексу України.

передбачена частиною п’ятою статті 494 Митного кодексу України можливість припинення провадження у справі про порушення митних правил шляхом компромісу мені роз’яснено.

Підпис особи, що притягується до відповідальності

Передбачені частиною другою статті 504 Митного кодексу України обов’язки свідка (з’явитися за викликом органу, у провадженні якого перебуває справа про порушення митних правил, у призначений час й дати детальні та правдиві пояснення, повідомити все відоме в справі та відповісти на поставлені запитання), мені роз’яснено.

На підставі статті 511 Митного кодексу України за цим протоколом тимчасово вилучено:

а) товари – безпосередні предмети порушення митних правил; товари, транспортні засоби зі спеціально виготовленими сховищами (тайниками), що використовувалися для приховування товарів - безпосередніх предметів порушення митних правил від митного контролю, транспортні засоби, що використовувалися для переміщення товарів - безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України поза місцем розташування митного органу

№ з/п	Назва вилученого товару, транспортного засобу, їх особливі ознаки	Кількість (вага)	Вартість, грн.
1	2	3	4

б) документи, потрібні для розгляду справи про порушення митних правил, у тому числі документи, які перебувають в електронному вигляді на носії інформації

№ з/п	Назва вилученого документа, носія електронного документа, його особливі ознаки
1	2

в) в особи, що не має в Україні постійного місця проживання або адреси, - товари, транспортні засоби у кількості, необхідній для забезпечення стягнення штрафу або вартості товарів, транспортних засобів, що є безпосередніми предметами порушення митних правил; транспортних засобів зі спеціально виготовленими сховищами (тайниками), що використовувалися для приховування товарів - безпосередніх предметів порушення митних правил від митного контролю; транспортних засобів, що використовувалися для переміщення товарів - безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України поза місцем розташування митного органу

№ з/п	Назва вилученого товару, транспортного засобу, їх особливі ознаки	Кількість (вага)	Вартість, грн.
1	2	3	4

Якщо є додаток до протоколу, то зазначити: «Дивись додаток ____ на ____ аркушах».

Пояснення, зауваження особи, що притягується до відповідальності:

Розгляд справи відбудеться « ____ » _____ 20__ р. о « ____ » год. « ____ »
хв. за
адресою: _____

(заповнюється в разі потреби)

Примірник протоколу отримав « ____ » _____ 20__ р.

_____ (підпис особи, що притягується до відповідальності. Заповнюється, якщо цю особу встановлено та вона була присутня при складанні протоколу)

Зміст протоколу перекладено на

_____ мову.

(підпис перекладача, якщо перекладач залучався)

Підписи свідків:

1. _____
2. _____

**Підписи
понятих:**

1. _____
2. _____

Підпис

захисника

Підпис посадової особи митного органу, що склала
протокол, _____

Від підпису протоколу та одержання його примірника особа, що притягується до відповідальності, відмовилася (заповнюється у разі відмови особи від підписання та/або одержання примірника протоколу)

(підпис посадової особи МИТНОГО органу, що склала протокол)

Підписи свідків:

1. _____
2. _____

**Підписи
понятих:**

1. _____
2. _____

Підпис захисника

Примітка. Кожен аркуш підписується особою, яка притягується до відповідальності.

*(Протокол із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 327 від 04.03.2016,
№ 626 від 20.10.2020)*

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Навчально-методичне видання

Шевчук Лариса Миколаївна

**МИТНЕ ПРАВО
ПРАКТИКУМ**

Друкується в авторській редакції

Формат 60x84 1/16. Обсяг 3,25 ум. друк. арк., 3,11 обл.-вид. арк.
Наклад 50 пр. Зам. 80. Виготовлювач – Вежа-Друк
(м. Луцьк, вул. Шопена, 12, тел. (0332) 29-90-65).
Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4607 від 30.08.2013 р.